

JUSTIS- OG BEREDSKAPSDEPARTEMENTET
Postboks 8005 Dep.
0030 OSLO

Høringssvar - endringer i forskrift om forenklet forelegg i fritids- og småbåtsaker

Sjøfartsdirektoratet viser til høringsbrev fra Justis- og beredskapsdepartementet datert 10. april 2025 med forslag til endringer i forskrift om forenklet forelegg i fritids- og småbåtsaker. Forslaget går ut på å oppjustere bøtesatsene i tråd med utvikling i konsumprisindeksen (KPI) med 77 prosent. Høringsfristen er satt til 22. mai.

Sjøfartsdirektoratet støtter den foreslåtte oppjusteringen av bøtesatsene. Det er dessverre alt for mange alvorlige ulykker forbundet med bruk av fritidsfartøy. I 2024 omkom hele 40 personer i slike ulykker, som er det høyeste antallet på 20 år. Det er etablert en handlingsplan med hensikt å redusere antall omkomne og hardt skadde i båt på en systematisk, helhetlig og kunnskapsbasert måte, i tråd med den etablerte nullvisjonen. En oppjustering av bøtesatsene samsvarer med tiltak 15 i [nasjonal-handlingsplan-for-sjosikkerhet-bruk.pdf](#). Direktoratet er av den oppfatning at bøtesatsene for forenklet forelegg i fritids- og småbåtsaker har vært kunstig lave over lang tid og at det er nødvendig å øke satsene for å opprettholde bøtenes preventive og pønale effekt.

De siste årene har det vært færre politikontroller rettet mot fritidsfartøy.¹ Direktoratet viser til regjeringens [Handlingsplan for forebygging av drukningsulykker - regjeringen.no](#), hvor det i punkt 4.3 står at regjeringen vil vurdere å øke politiets tilstedeværelse på sjøen. Sjøfartsdirektoratet mener at en slik økning av politiets tilstedeværelse også er viktig, og vil ytterligere forsterke virkningen av en økning i bøtesatser.

Sjøfartsdirektoratet har følgende konkrete merknader til endringsforslaget;

Bøtesats for manglende påbudte lanterner etter 02A og 02B

I någjeldende forskrift om forenklet forelegg i fritids- og småbåtsaker er det benyttet lik bøtesats i kode 02A som i kode 05 og lik bøtesats i kode 02B som i kode 04.² Det er Sjøfartsdirektoratets vurdering at alvorsgraden av overtredelser som gjelder manglende lanterneføring ikke videreføres i departementets forslag til nye bøtesatser, når bøtesatsene i kode 02A og 02B settes lavere enn de øvrige satsene.

Siden bøtenivået ble fastsatt sist gang i 2001, har risikobildet på sjøen økt ved at det generelt er økt motorkraft og flere hurtiggående fartøy. En del av de mindre hurtiggående fartøyene, som for eksempel vannscootere, leveres oftest uten lanterner. Det betyr at det ikke er tillatt å benytte disse mellom solnedgang og soloppgang. Mye tyder på at disse fartøyene i for stor grad likevel benyttes når det er mørkt. Det har de siste årene vært flere dødsulykker og alvorlige ulykker som har involvert fritidsfartøy med manglende eller ikke tente påbudte lanterner, også hvor mindreårige har vært involvert.

Sjøfartsdirektoratet mener at ferdsel i fritidsbåt eller på vannscooter uten påbudte lanterner i mørket er særdeles risikofylt, og at bøtenivået bør gjenspeile dette. Sjøfartsdirektoratet ber derfor departementet vurdere om alvorsgraden for disse overtredelsene kvalifiserer for en høyere bøtesats i kode 02A og 02B.

Regelverkshenvisning i kode 03 og 04

Det er både i någjeldende forskrift om forenklet forelegg i fritids- og småbåtsaker og i departementets forslag vist til overtredelse av fritids- og småbåtloven § 26 i kode 03 og 04. Denne bestemmelsen gjelder «Besiktigelse m.m.». Sjøfartsdirektoratet vurderer riktig hjemmelshenvisning å være fritids- og småbåtloven § 27, som gjelder båteiers og båtførers ansvar for å overholde bestemmelser gitt i eller i medhold av loven.

Med hilsen

Alf Tøre Sørheim
sjøfartsdirektør

Linda Bruås
avdelingsdirektør
Regelverk og internasjonalt arbeid

Dette dokumentet er godkjent elektronisk, og har derfor ikke håndskrevne signaturer